

Svatava Kobzová: Orientální tanec v Praze

Posudek vedoucího bakalářské práce

Svatava Kobzová absolvovala většinu etnomuzikologických předmětů na FHS. V jednom z nich, hudebně-antropologickém semináři, zaměřeném na terénní práci, se jí podařilo spojit svůj hlavní zájem, totiž tanec, se studijními požadavky. V tomto semináři vznikl esej, která je základem předložené bakalářské práce (Kobzová používá označení „bakalářský esej“, které s charakterem práce poměrně dobře koresponduje). Těsná vazba na „terénní“ seminář je její předností i nevýhodou.

Struktura

Bakalářský esej má logickou strukturu. V úvodu (s. 4 – 7) popisuje důvody a okolnosti vzniku práce, formuluje výzkumné hypotézy, vyjmenovává užitou literaturu a popisuje obsah jednotlivých částí. První kapitola (s. 8 – 17) letmo seznamuje s východisky taneční antropologie (Kobzová vychází – oprávněně – ze svého skeletového překladu, kterým byla základní kniha „The Anthropology of Dance“) a podobně letmo i s některými aspekty orientálního tance. V tomto velmi stručném historickém přehledu se zaměřila na dva aspekty: sociální postavení tanečnic (výjimečně tanečnicků) a na ty taneční prvky, které se uplatňují i v českém prostředí (a jsou tedy zde nahlíženy jako podstatné). Poslední část první kapitoly seznamuje s vývojem orientálního tance (OT) v Čechách.

Druhá kapitola (s. 18 – 33) je výsledkem autorčina víc než ročního zúčastněného pozorování v kurzu OT v tanečním studiu Zambra. Jak je v terénní práci (přínejmenším v etnomuzikologii) obvyklé, zaměřuje se na různé aspekty: seberepresentaci OT, uspořádání prostoru, „akci“, tj. vyučovací hodinu, oblečení účastnic atd. Třetí kapitola na druhou těsně navazuje. Jejím základem jsou polostrukturované rozhovory se všemi účastnicemi kurzu, zaměřené na témata, související s výzkumnými hypotézami: vztah OT a sebevědomí tanečnic a vytváření paralelního „exotického“ světa.

Dvě krátké závěrečné části (Interpretace, Závěr, s. 41 - 3) shrnují autorčino chápání OT jako zkonstruovaného exotického „ženského světa“ s jistým nádechem spirituality, zato bez kompetitivních atributů - takového, jaký propagují i některé ženské časopisy. Autorka zároveň upozorňuje na proměnu účastnic kurzu i jejich vzájemného vztahu – a tedy i změnu toho, jaký má vlastní OT i jeho kontext pro účastnice význam.

Práce je doplněna (nepříliš rozsáhlým) seznamem literatury, fotografiemi a přepisy rozhovorů (s. 58 – 88).

Hodnocení

Ze soupisu literatury je zřejmé, že autorka nenavazuje na detailnější teoretické koncepty. Má však badatelskou intuici, která ji poměrně dobře vede. Chybí jí ovšem jemnější uvažování, což je zřejmé jak ve formulacích hypotéz (např. 4. hypotéza) či nástinu tanečně-antropologické problematiky (formulace „co se týče taneční antropologie obecně jako vědy“ například ukazuje nepochopení smutného (?) faktu, že věda neexistuje „obecně“), tak i ve formulování vlastních myšlenek. Silnou stránkou nejsou ani gramatika (např. Přední východ tu existuje ve všech myslitelných variantách velkých písmen ☺) , interpunkce nebo ustálenost citačního způsobu. V podstatě ale práce splnila požadavky na hudebně-antropologický výzkum: formulaci výzkumného problému, zvolení relevantních výzkumných metod, popis zjištění a smysluplná interpretace.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji cca 30 - 32 kreditních bodů.

PhDr. Zuzana Jurková, PhD.

